

Hortobágyi László
(eL-Horto)
&
Gáyan Uttejak Orchestra

Budapesten született, bár nem tervezte. Ezért itt végezte zenetudományi, indológiai és képzőművészeti tanulmányait, amelyek mellett részt vett néhány kelet-európai orgona tervezésében és megépítésében. 1967-től folyamatosan expedíciókat, gyűjtőutakat szervezett, elsősorban Észak-India területére, helyszíni hangfelvételek készítése, zene-filológiai források felkutatása, könyvtárak, archívumok, hangtárak átfésülése, illetve a helyi zenei gyakorlat elsajátítása céljából. Több indiai hangszeren is tradicionális képzésben részesült, ezek közé tartozik például a *rúdra-vína*, a *surbahár*, a *szitár* és a *tablá*.

1980-ban Budapesten megalapította a *Gáyan Uttejak Mandal* együttest, amely 1984-ben kibővült egy Kelet-Európában egyedülének számító Keleti Zenei Archívummal, a *Gáyan Uttejak Stúdióval* és a soknemzetiségű *Gáyan Uttejak Orchestrával*. Ez utóbbi volt a jelenleg is működő *Gáyan Uttejak Orchestra (GUO)* közvetlen elődje.

Zenei pályafutása során Hortobágyi Lászlónak eddig több mint 70, a nyugati féltekén kiadott lemeze és CD-je jelent meg. Összesen mintegy 800 művet és felvételt publikált, ezek egy részét egyedül, egy részét a *GUO* közreműködésével készítette.

Az önálló lemezekon kívül számos más zenei projektben is részt vett. Ezek közül fontos megemlíteni a „*Nyugat-keleti diwán*” rádiósorozat keretében sugárzott, rendkívül népszerűvé váló rádióműveit, a Lovász Irénnel készített „*Világfa*” című lemezt, amely 1996-ban elnyerte a Német Zenekritikusok Nagydíját, a Universe City-t (*Suns of Arqa*), amely elnyerte az EMI díját, az ifj. Kurtág Györggyel közösen létrehozott projekt (*Kurtagonals*) keretében készített és az *ECM* által kiadott *Hortogonals* CD-t, valamint különös filmzenéit és a számtalan válogatáslemezen megjelent remixeit.

Művei és lemezei számos díjat és elismerést nyertek, ezek közé sorolható a Német Zenekritikusok Nagydíja (többször is), az „Év lemeze” díj, a *Margen* fődíj (Spanyolország, 2002), 19. helyezés a *Backroads World Music* ranglistáján (Los Angeles, 1999), az *Octopus* díj (Franciaország 2003). A *Galata Mevlevi House* tagja/zeneszerzője (Isztambul, 2004), a *Gáyan Uttejak Society* újraalapítója (Mumbai, India, Budapest, 1981-2005), a *SIRC* tagja/hangmérnök-restaurátora, emellett tagja a

Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézet számítógépes zenei kutatási projektje tanácsadó testületének.

Hortobágyi Lászlóról ez ideig négy könyv és tanulmány íródott német, francia és török nyelven, számtalan főleg Indiában publikált cikkek mellett.

A komponálás és zenélés mellett zenetudományi és elméleti publikációkat is írt, melyek külföldön és Magyarországon egyaránt megjelentek. Néhány téma, a teljesség igénye nélkül: a klasszikus indiai zene, számítógépes zenei rendszerek, a memetika, egy lehetséges bitonális harmóniarendszer, a fiktív társadalmi rendszerek és azok felépítése, az elidegenedés, a hindusztáni tálastrukturák és a 22 fokú felhangrendszer polifonikus alkalmazása („*Music of Hindusthán and Karnátaka*”, „*Computer Music Systems*”, „*Virtual Mémesis of the Music*”, „*Frames of the Fictitious Societies*”, „*A Possible Bitonality System*”, „*Tála system of Hindusthán and the Alienation: Overcome of the Reality*”, „*The 'Polyphonic' Shrutí System*”, etc.)

Zenei ihletésű *cyber-rága málá* festményeket és *mém-tryptichon* ábrázolásokat fest 1979-től.

Hortobágyi László és a *Gáyan Uttejak Orchestra* zenei munkásságának közel húsz évét összegző kivonat a „*Guonthology*” című tripla CD-hez tartozó, csaknem 80 oldalas könyvben tekinthetők meg.

EL-Horto & Guo

A *GUO* megzenésíti a kultúrák különböző antropológiai evolúcióiban megtalálható közös többszöröst: az ember öröklött ösztönvilágát, melynek egy fantasztikus elidegenítési rituáléja alakult ki a mindenkori társadalmi lét életérzéseinek szimbolizálására. Ezt valamikor zenekultúrának hívták. Napjainkban az ember mindennapi létében a hangszeres-humán ergonómiai zenélés által már lehetetlenné válik a valóság zenei ábrázolása, ezért az *eL-Horto & GUO* zenéjében a nem létező, mitologikus világok zenéi és az Európán kívüli magaskultúrák zenei hagyományai ötvöződnek egy lehetséges, de a megvalósult világzenétől gyökeresen eltérő, globális, ámde virtuális kollektív zenei nyelv kialakításának gyakorlatával. A *GUO* előadásain a tradicionális hindu-mohamedán és a klasszikus ázsiai világok klasszikus zenéi, eredeti hangszerelésben és egyben a hagyományos hangszerek által vezérelt élő-elektronikus hangszintézist is megvalósítva szólalnak meg, hűen a *GUO* XXI. századi hagyományaihoz.

Az általa kifejlesztett hangszintézis, melynek felépítése megtalálható a *GUO* honlapján (www.guo.hu), lehetőséget kínált egy etnomuzikológiai hangszínbázis kiépítésére, mely alapul szolgált az eredeti zenei hagyományokat és törvényeket alkalmazó saját kompozíciók meghangszerelésére. Itt a zenei darabokban található etnikus, vokális, hangszeres szólamok egyike sem létezik a valóságban, ezek mindegyike sok ezer - sokszor hetekig editált - rövid hangmintából szövődött össze egységes egésszé.

el-Horto Sound-System

this application was used between 1988-2000)

It is not needless to mention that each of the ethno-musical elements in the music of *Gāyan Uttejok Orchestra -László Hortobágyi* - that seems to be original and traditional - are digital reedified and restructured. None of the figuring ethno,vocal,instrumental phrases are in the reality: they consist of small resynthesized samples (20 msec - 9 sec) and digital assorted and rearranged of the original local sound recordings. It's technological basis are a *PCM*-morphology using up the old *FFT* spectrum analysis as an algorhythm controller (like "*convolution*") and a virtual overtone processing synthesis software developed by L.Hortobágyi fifteen years earlier like *Melodyne* or *Kyma*-system of nowadays.

The new live program's repertoire also based on the classical Indian instrumental technique of the *Gáyaki-Ang* and the *Tablá-tárang* polyrhythmic structure mixed with this earlier developed sound morphology of the granular systhesis technique according to his original "*computed memesis of music*" concept.

SYSTEM BLOCK DIAGRAM OF THE VIRTUAL TIMBRE,
HUMAN VOICE, INSTRUMENTS, ETC. CONSTRUCTIONS IN THE MUSIC OF
GĀYAN UTTEJAK ORCHESTRA - LĀSZLŐ HORTOBĀGYI

